

اگر تخمک لقاح یافته در هر جای دیگری غیر از داخل رحم جایگزین شود، بارداری خارج از رحم اتفاق می افتد. در حالت عادی بعد از اینکه تخمک بارور می شود به حرکت خود که از تخمدان شروع شده بود ادامه می دهد تا از لوله ها به رحم برسد و بر روی دیواره حفره رحمی جایگزین شود. اگر به دلایل مختلف مثل تنگی لوله های رحمی و بر اثر چسبندگی ناشی از عفونت یا جراحی های شکمی این حرکت متوقف شود، تخم لقاح یافته ممکن است در محل تنگی لانه گزینی کرده و به رشد خود ادامه دهد. از آنجایی که اکثر بارداریهای خارج از رحم در لوله های رحم رخ می دهند، آنرا بارداری لوله ای نیز می نامند. با احتمال بسیار کم ممکن است بارداری خارج از رحمی در مکان های دیگری مانند تخمدان، دهانه رحم و یا بصورت نادر همزمان با بارداری داخل رحم اتفاق افتد که بیشتر در IVF (لقاح مصنوعی) دیده می شود. در صورت عدم تشخیص به موقع و درمان آن با رشد سلولی و بزرگ شدن جنین احتمال پارگی لوله های رحمی وجود دارد که با درد شدید و خونریزی همراه است و اگر اقدام نشود منجر به آسیب جدی و حتی مرگ خواهد شد.

چه عواملی میتواند خطر بارداری خارج از رحم را افزایش دهد؟

بارداری خارج از رحم در هر خانم در دوره فعالیت جنسی ممکن است رخ دهد اما برخی شرایط احتمال وقوع را افزایش میدهد: بارداری بعد از بستن لوله های رحمی، انجام هر نوع جراحی در ناحیه لگن، جراحی کیست تخمدان و فیبروم، سزارین

با دیدن چه علائمی باید به بارداری خارج از رحم شک کرد؟

علائم بارداری خارج از رحم معمولاً در هفته ۶-۷ و حتی گاهی در هفته ۴ باردای توسط خانم ها کشف میشود، در گروهی حتی تا قبل از انجام سونوگرافی ۳ ماهه اول تشخیص داده نمیشود. علائم ممکن است از فردی به فرد دیگر متفاوت باشد و بستگی به محل قرارگیری تخم دارد. گاهی در بارداری خارج از رحم تست های خانگی مثبت نمیشود بنابراین در صورت ظن به بارداری بهتر است به پزشک مراجعه شود تا در مراحل اولیه تشخیص داده شود و از عواقب مانند پارگی لوله و خونریزی جلوگیری شود

در صورت وقوع علائم زیر بخصوص در ۱۲ هفته اول بارداری به پزشک مراجعه شود:

درد یا گرفتگی در ناحیه شکم یا لگن، معمولاً دردناکانه ثابت و شدید است ممکن است در

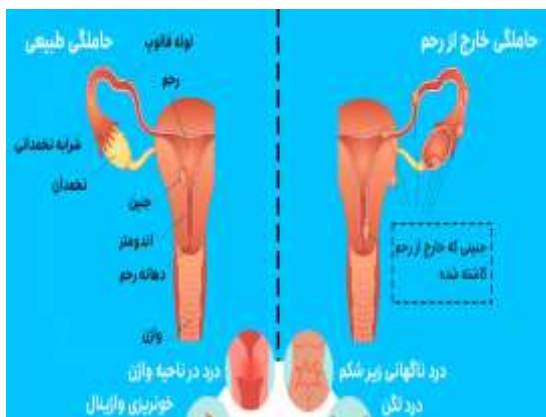
در یک سمت شکم باشد و به قسمتهای دیگر کشیده شود و یا با تهوع و استفراغ همراه باشد، درد بخش تحتانی شکم هنگام لمس و سرفه و یا حین اجابت مزاج، خونریزی و لکه بینی، دردشانه در یک سمت بخصوص وقتی دراز می کشید که به دلیل پارگی لوله و تحریک صفاق در ناحیه بین سینه و شکم رخ میدهد. این علائم بسیار مهم هستند و اگر پارگی و خونریزی اتفاق افتد ممکن است منجر به گجی، غش و شوک به دلیل خونریزی شود.

بارداری خارج از رحمی چگونه تشخیص داده میشود؟

از آنجایی که این علائم ممکن است در یک بارداری طبیعی نیز اتفاق افتد بنابراین جهت تشخیص دقیق پزشک باید از روش های دیگر کمک گیرد: آزمایش خون و سنجش مقدار HCG که مقدار آن در بارداری طبیعی به سرعت افزایش می یابد ولی اگر در حد انتظار افزایش نداشته باشد به بارداری غیر طبیعی مشکوک می شویم ممکن است در بارداری خارج از رحم HCG افزایش یابد ولی در سونوگرافی هیچ نشانه ای از بارداری دیده نمی شود، معاینه داخلی از طریق واژن که احتمالاً دهانه رحم بسیار دردناک است، سونوگرافی راه خوبی برای تشخیص بارداری خارج از رحم است و ممکن است بارداری داخل لوله نیز مشاهده شود و در

بیمارستان سیدالشهدا (ع) سمیرم

بارداری خارج از رحم:

گردآورنده: نرگس طایبی

بهار ۱۴۰۳

کد پمفلت: PAL-MAT-57-0001

روش جراحی با بیهوشی و باز کردن شکم است تا جنین و کلیه نسوج آسیب دیده خارج شود تا لوله درگیر ترمیم شود اما گاهی لازم است لوله آسیب دیده خارج گردد که روی توانایی باروری در آینده تاثیرگذار خواهد بود دوره نقاهت در این جراحی ۶ هفته میباشد. بهترین روش برای جلوگیری از این اتفاق توجه به علائم گفته شده و مراجعه به موقع به پزشک می باشد.

احتمال بارداری های بعد از تجربه یک بارداری خارج از رحم:

هرچه زودتر بارداری خارج از رحم تشخیص داده و درمان شود آسیب کمتری به لوله های رحمی وارد میشود و شانس بارداری بعدی بیشتر است در صورتی که یک لوله رحمی سالم دارد احتمال بارداری طبیعی بعدی وجود دارد و در صورت از دست دادن هر دو لوله جهت بارداری بعدی میتوان از روش IVF استفاده کرد

صورت پارگی لوله و خونریزی در حفره شکمی مقداری خون دیده شود. از آنجایی که علائم فوق ممکن است در سقط نیز دیده شود، گاهی پزشک جهت تشخیص دقیق تر بیمار را تحت نظر میگیرد و حتی درخواست لاپاروسکوپی می دهد که برش های بسیار کوچکی در ناحیه ناف و بخش تحتانی شکم ایجاد می شود و پزشک داخل شکم و اعضای لگنی را با وسیله کوچکی به نام لاپاروسکوپ مشاهده می کند و با این روش می توان محل بارداری خارج از رحم را پیدا کرد

بارداری خارج از رحمی چطور درمان میشود؟

درمان بستگی به زمان تشخیص و اندازه جنین دارد و هدف خارج کردن جنین و حفظ باروری میباشد. اگر بارداری به وضوح خارج از رحم باشد و اندازه جنین کوچک باشد بصورت دارویی با داروی متوترکسات (تزریق داخل وریدی) در بیمارستان درمان میشود در صورتی که HCG بعد از درمان کاهش یابد نشانه به پایان رسیدن بارداری است با این حال ممکن است نیاز به درمان جراحی باشد اگر وضعیت باردار مناسب باشد و جنین کوچک باشد میتوان لاپاروسکوپی انجام داد که دوره نقاهت یک هفته لازم است. با افزایش سن بارداری و سایر جنین و یا آسیب جدی بهترین